

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27,

170 00 Praha 7

V Praze dne 12.1.2026

Věc: Podnět ve věci možného prolomení důvěrnosti komunikací

Vážení kolegové,

v následujícím textu si dovoluujeme oslovit Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „**Úřad**“) v zásadní věci, která je v současné době v nejvyšší zřeteli pro značné množství subjektů v pozici poskytovatelů služeb elektronických komunikací, resp. správců osobních údajů (dále jen „**Správci osobních údajů**“) zpracovávaných v souvislosti s plněním zákonných a smluvních požadavků dle zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), v platném znění, a to hrozící systémové prolomení důvěrnosti komunikací ve smyslu § 88 a násl. zákona o elektronických komunikacích.

Důvěrnost komunikací, institut, který lze vnímat jako součást základního lidského práva listovního tajemství, je jedna z esenciálních hodnot pro společnost. Toto reflektuje zákonodárce nejen v ukotvení příslušného práva na listovní tajemství na ústavní úrovni, ale také specifickým režimem pro důvěrnost elektronických komunikací. Tento režim stanoví jasné limity, a mimo jiné také, kdy a za jakých okolností lze toto základní právo prolomit. V českém právním prostředí se pak jedná o zákonné podmínky stanovené příslušnými ustanoveními zákona o elektronických komunikacích, ze kterých je zřejmé, že zákonodárce vytvořil striktní normativní rámec s cílem umožnit prolomení důvěrnosti komunikací pouze ve specifických případech, a to primárně vybraným veřejnoprávním subjektům. Výčet těchto subjektů, a to ve vztahu k odposlechům a poskytnutí specifických osobních údajů, je vymezen zejména v ustanovení § 97 zákona o elektronických komunikacích. Z výčtu oprávněných subjektů dle ustanovení § 97 odst. 3 písm. a) až e) (orgány činné v trestním řízení, Policie České republiky, Bezpečnostní informační služba, Vojenské zpravodajství atd.) je zcela zřejmá akcentace zákonné výjimky pro prolomení institutu důvěrnosti komunikací.

Tyto výše popsané mantinely pro prolomení důvěrnosti komunikací jsou však nyní v ohrožení, a to v souvislosti s novelou zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), v platném znění. Tato novela transponovala do českého právního řádu, konkrétně do ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) autorského zákona, ustanovení článku 8 směrnice 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví. Přestože je naprosto pochopitelná a relevantní ochrana duševního vlastnictví, samotná transpozice svým textem, který nereflektuje v některých ohledech koncept článku 8 zmíněné směrnice, vede k interpretačním a aplikačním potížím, jejichž důsledkem může být flagrantní narušení zákonného rámce ukotvujícího do českého právního řádu institut důvěrnosti komunikací.

V souvislosti s výše řečeným si tedy dovoluujeme upozornit na vzrůstající se praxi soukromoprávních subjektů (např. nositelů autorských práv, případně jejich právních zástupců), které požadují poskytnutí osobních údajů, které jsou součástí důvěrnosti komunikací, a to právě s odkazem na ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) autorského zákona. Jak zmiňujeme výše, toto ustanovení výslovně nestanoví možnost prolomit důvěrnost komunikací, jako tomu je například u ustanovení § 97 zákona o elektronických komunikacích. Současně je nutné zmínit, že obecně prolomení důvěrnosti komunikací v režimu veřejnoprávních subjektů zahrnuje ingerenci soudní instituce či alespoň formalizované a kontrolovatelné uplatnění práv prostřednictvím veřejnoprávního rámce, jako tomu je právě v případě žádostí o poskytnutí provozních a lokalizačních údajů ze strany Policie České republiky skrze Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování. Pro doplnění lze uvést, že i přes tento robustní, transparentní a kontrolní systém, přesto v minulosti evidujeme určitá pochybení ze strany veřejnoprávních subjektů, což jen podtrhuje obavy o možné následky v podobě zásahu do soukromí porušením důvěrnosti komunikací, pokud by měly být v praxi přijímány žádosti soukromoprávních subjektů o poskytnutí osobních údajů (a to včetně provozních a lokalizačních) bez jakékoliv zákonné ex ante (soudní úkon v podobě například příkazu či předběžného opatření) či ex post kontroly zpracování takových údajů.

V kontextu této otázky samozřejmě nelze pominout, a naopak si dovoluujeme označit za principiální, je pohled na danou věc optikou nařízení 2016/679 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Obecné nařízení o ochraně osobních údajů klade na správce osobních údajů značné množství povinností, a to právě s cílem chránit osobní údaje, a případně i legitimizovat a legalizovat jejich zpracování v podobě předání takových údajů. Domníváme se pak, že požadované předání takových údajů pouze dle obecného ustanovení § 40 odst. 1 písm. c) autorského zákona, a to zejména bez soudní ingerence ve věci, může vést až k hrozícímu porušení povinností správce dle obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

S přihlédnutím ke skutečnosti, že Úřad je nejpovolanější osobou v této věci, a to z pohledu příslušné části zákona o elektronických komunikacích o důvěrnosti komunikací, stejně jako obecného nařízení o ochraně osobních údajů, poprosili bychom o vyjádření Úřadu ke dvěma stěžejním otázkám v této věci, a to:

- 1) Je prolomení důvěrnosti komunikací bez předchozí soudní ingerence podle § 40 odst. 1 písm. c) autorského zákona v souladu s institutem důvěrnosti komunikací podle § 88 a násl. zákona o elektronických komunikacích?
- 2) Je prolomení důvěrnosti komunikací bez předchozí soudní ingerence podle § 40 odst. 1 písm. c) autorského zákona v souladu s povinnostmi správce osobních údajů dle obecného nařízení o ochraně osobních údajů?

Pevně věříme, že právě názor Úřadu v této věci může přinést světlo na tuto komplexní problematiku a přispět k ochraně soukromí v oblasti elektronických komunikací.

S přátelským pozdravem

Mgr. Jakub Rejzek, MBA, LL.M.